

PRZEWODNIK DLA RODZICÓW PO CZĘSTO ZADAWANYCH PYTANIACH DOTYCZĄCYCH SKŁADANIA SKARG W ZWIĄZKU Z NALEŻYTYM PROCESEM W ZAKRESIE NAUCZANIA SPECJALNEGO [A PARENT'S GUIDE TO FREQUENTLY ASKED QUESTIONS ABOUT SPECIAL EDUCATION DUE PROCESS COMPLAINTS]

1. Czym jest skarga w związku z należyty procesem?

Skarga w związku z należyty procesem to formalne zażalenie dotyczące identyfikacji, oceny, umiejscowienia w systemie edukacyjnym lub zapewnienia bezpłatnej, należytej edukacji publicznej uczniowi niepełnosprawnemu lub uczniowi, w stosunku do którego istnieje podejrzenie niepełnosprawności, które może skutkować należyty procesem sądowym.

2. Kto może złożyć skargę w związku z należyty procesem?

Skargę w związku z należyty procesem może złożyć rodzic lub instytucja publiczna¹.

3. W jaki sposób składa się skargę w związku z należyty procesem?

Zaleca się, by skarga w związku z należyty procesem złożona została na formularzu *Wniosku o wszczęcie mediacji i skarga w związku z należyty procesem* [Request for Mediation and Due Process Complaint]; jednakże każda inna pisemna forma wnioskowania, która zawierać będzie wszystkie wymagane informacje spowoduje uruchomienie procesu skargi w związku z należyty procesem. Formularz wniosku można otrzymać kontaktując się telefonicznie lub pisemnie z instytucją publiczną odpowiedzialną za edukację ucznia lub z Biurem Procesów Administracyjnych [Office of Administrative Hearings] (410-229-4281), lub z Wydziałem Nauczania Specjalnego/Służbami Wczesnej Interwencji Stanu Meryland [Maryland State Department of Education's Division of Special Education/Early Intervention Services] (410-767-7770). Formularz ten dostępny jest także na stronie internetowej Biura Procesów Administracyjnych pod adresem: www.oah.state.md.us oraz na stronie internetowej Departamentu Oświaty Stanu Meryland [Maryland State Department of Education] pod adresem: www.marylandpublicschools.org (należy wybrać stronę Oddziały [Divisions], Nauczanie Specjalne/Służby Wczesnej Interwencji [Special Education Early Intervention], a następnie przejść do strony Dział Rozpatrywanie skarg i Należytych Procesów [Complaint Investigation and Due Process Branch]).

¹ Termin „instytucja publiczna” [public agency] w niniejszym dokumencie odnosi się do szkół lokalnych lub innych instytucji publicznych odpowiedzialnych za zapewnienie uczniowi bezpłatnej, należytej edukacji publicznej.

4. Gdzie należy skierować skargę w związku z należyтым procesem?

Skarga w związku z należyтым procesem powinna zostać przesłana do instytucji publicznej odpowiedzialnej za program edukacji ucznia oraz do Biura Procesów Administracyjnych. Skarga ta może zostać przesłana pocztą, faksem lub może zostać doręczona osobiście. Biuro Procesów Administracyjnych nie zaakceptuje skarg w związku z należyтым procesem przesyłanych pocztą elektroniczną. Adres doręczeń: 11101 Gilroy Road, Unit E/Clerk's Office, Hunt Valley, MD 21031; numer faksu: 410-229-4277. Departament Oświaty Stanu Meryland [Maryland State Department of Education] nie przekazuje skarg w związku z należyтым procesem do Biura Procesów Administracyjnych lub do instytucji publicznej.

5. Jakie są terminy składania skargi w związku z należyтым procesem?

Skarga w związku z należyтым procesem winna zostać złożona w terminie dwóch (2) lat od dnia, w którym rodzic lub instytucja publiczna dowiedzieli się, lub powinni byli się dowiedzieć, o zakresie zarzucanych czynów stanowiących podstawę skargi w związku z należyтым procesem. Istnieją ograniczone wyjątki w odniesieniu do tego terminu; w celu uzyskania dodatkowych informacji, proszę odwołać się do dokumentu zabezpieczeń proceduralnych przekazanych przez instytucję publiczną.

6. Jakie kroki należy podjąć w celu rozwiązania skargi przed skorzystaniem z prawa złożenia skargi w związku z należyтым procesem?

Przed skorzystaniem z prawa złożenia skargi w związku z należyтым procesem obowiązuje 30 dniowy okres rozwiązania skargi. Okres ten umożliwi rodzicowi i instytucji publicznej podjęcie prób w celu rozwiązania sporu. Zarówno rodzic, jak i instytucja publiczna mogą wyrazić zgodę na podjęcie prób zmierzających do rozwiązania sporu na drodze mediacji lub instytucja publiczna może zorganizować spotkanie polubowne, chyba że obie strony zgodnie odstąpią od takiego spotkania.

W celu uzyskania dalszych informacji dotyczących mediacji proszę odwołać się do dokumentu zabezpieczeń proceduralnych lub do *Przewodnika dla rodziców po często zadawanych pytaniach dotyczących mediacji w zakresie nauczania specjalnego [Parent's Guide to Frequently Asked Questions about Special Education Mediation]*.

7. Czym jest spotkanie polubowne [resolution meeting]?

Spotkanie polubowne, poprzez omówienie faktów, które stanowią podstawę skargi w związku z należyтым procesem, stwarza rodzicowi i instytucji publicznej okazję do rozwiązania sporu przed wszczęciem należytego procesu sądowego.

8. Kto może uczestniczyć w spotkaniu polubownym?

Rodzic i instytucja publiczna decydują, kto powinien uczestniczyć w spotkaniu polubownym. Obowiązkowe uczestnictwo w spotkaniu polubownym dotyczy rodzica, właściwych członków Zespołu Indywidualnego Programu Nauczania dziecka (IEP) oraz reprezentanta instytucji publicznej, upoważnionego do podejmowania wiążących decyzji. Wśród innych uczestników

może znaleźć się dziecko, adwokat lub pełnomocnik. Jednakże, jeżeli pełnomocnik reprezentować będzie rodzica, wówczas pełnomocnik instytucji publicznej może także uczestniczyć w spotkaniu.

9. Czy muszę wnioskować o spotkanie polubowne?

Nie. Zawsze, kiedy skarga w związku z należyтым procesem zostaje złożona przez rodzica, instytucja publiczna zobowiązana jest zorganizować spotkanie polubowne, chyba że strony wyrażą zgodnie piśmnie, iż odstępują od spotkania polubownego, lub strony wyrażą zgodę na podjęcie prób rozwiązania sporu na drodze mediacji. Jeżeli to instytucja publiczna złożyła skargę w związku z należyтым procesem, spotkanie polubowne nie jest wymagane. Brak takiego wymogu powodowany jest tym, że w takiej sytuacji zakłada się, iż instytucja publiczna podjęła już stosowne próby rozwiązania sporu.

10. Kiedy musi się odbyć spotkanie polubowne?

Instytucja publiczna zobowiązana jest przeprowadzić spotkanie polubowne w terminie do 15 dni od daty otrzymania od rodzica skargi w związku z należyтым procesem (chyba że skarga spełnia warunki przyspieszonego procesu sądowego; patrz pytanie nr 13). Jeżeli instytucja publiczna nie przeprowadzi spotkania polubownego w terminie do 15 dni od daty otrzymania od rodzica skargi w związku z należyтым procesem lub nie stawi się na spotkanie polubowne, rodzic może skontaktować się z Biurem Procesów Administracyjnych i wnioskować o natychmiastowe rozpoczęcie należytego procesu sądowego.

11. Co się stanie w przypadku, gdy nie stawię się na spotkanie polubowne?

Jeżeli instytucja publiczna, pomimo należytych starań, nie może doprowadzić do uczestnictwa rodzica w spotkaniu polubownym, może ona wnioskować o oddalenie skargi rodzica przez sędziego prawa administracyjnego. Jeżeli skarga zostanie oddalona, nie zostanie wszczęty należyty proces sądowy w odniesieniu do tej skargi.

12. Jak długo musimy podejmować próby rozwiązania sporu?

Zwyczajowo rodzic i instytucja publiczna mają do dyspozycji 30 dniowy okres, w którym mogą spór rozwiązać. Jednakże jeżeli rodzic i instytucja publiczna uznają, że w okresie tym poczyniono duży postęp zmierzający do rozwiązania sporu i zechcą przedłużyć ten okres, otrzymają oni zgodę na przedłużenie tego okresu. W przypadkach, gdzie przeprowadzony musi zostać przyspieszony proces sądowy, rodzic i instytucja publiczna mają do dyspozycji 7 dni na podjęcie próby rozwiązania sporu.

13. Co się stanie w przypadku, gdy nie osiągniemy porozumienia podczas spotkania polubownego?

Jeżeli rodzic i instytucja publiczna nie osiągną porozumienia, mogą wyrazić zgodę na przedłużenie okresu rozwiązania skargi do momentu osiągnięcia zadawalającego porozumienia. Jeżeli obie strony wyrażą zgodę, rodzic może podjąć próbę rozwiązania sporu na drodze mediacji lub może przystąpić do należytego procesu sądowego.

14. Co dzieje się podczas należytego procesu sądowego?

Należyty proces sądowy prowadzony jest przez sędziego prawa administracyjnego wydelegowanego z Biura Procesów Administracyjnych, który na podstawie dowodów zgromadzonych i przedstawionych przez obie strony podejmie decyzję dotyczącą sporu. W celu uzyskania szczegółowych informacji dotyczących należytego procesu sądowego i przysługujących praw, proszę odwołać się do dokumentu zabezpieczeń proceduralnych.

15. Czy potrzebuję pełnomocnika?

Nie. Jednakże ze względu na prawny charakter postępowania rodzice często reprezentowani są przez prawnika; mogą oni jednak stawić się na sprawę osobiście i reprezentować samych siebie.

W celu uzyskania wykazu organizacji oferujących bezpłatne lub tanie usługi prawne, proszę odwołać się do załącznika formularza *Wniosku o wszczęcie mediacji i skargi w związku z należyty procesem [Request for Mediation and Due Process Complaint]*, lub do strony internetowej Wydziału Nauczania Specjalnego/Służb Wczesnej Interwencji Stanu Meryland [Maryland State Department of Education's Division of Special Education/Early Intervention Services] pod adresem: www.marylandpublicschools.org (należy wybrać Oddziały [Divisions], Nauczanie Specjalne/Służby Wczesnej Interwencji [Special Education Early Intervention], a następnie wybrać Dział Rozpatrywanie skarg i Należytych Procesów [Complaint Investigation and Due Process Branch]).

16. Jaki jest termin rozpoczęcia należytego procesu sądowego?

Jeżeli instytucja publiczna nie rozwiązała skargi w związku z należyty procesem w sposób zadawalający dla rodzica w terminie do 30 dni od daty otrzymania skargi (tj. w okresie rozwiązania skargi), należyty proces sądowy może zostać rozpoczęty. Następnie sędzia prawa administracyjnego dysponuje 45 dniowym okresem na przeprowadzenie postępowania oraz na wydanie ostatecznej decyzji. Termin wydania decyzji może zostać przedłużony na prośbę rodzica lub na prośbę instytucji publicznej.

17. Jakie są wymagania dla przyspieszonego procesu sądowego oraz dla zmiany terminu należytego procesu sądowego?

Jeżeli dziecko aktualnie nie jest zapisane i nie korzysta z zatwierdzonego programu edukacyjnego, LUB jeżeli spór dotyczy ustalenia objawów zachowania dziecka lub zmiany umiejscowienia dziecka w systemie edukacyjnym ze względu na zachowanie skutkujące podjęciem środków dyscyplinujących, należyty proces sądowy powinien zostać przeprowadzony w trybie przyspieszonym. W takich przypadkach spotkanie polubowne powinno zostać zorganizowane w terminie do 7 dni od daty otrzymania przez instytucję publiczną zawiadomienia o skardze w związku z należyty procesem. Proces zostanie przeprowadzony w terminie do 20 dni szkolnych od dnia złożenia skargi, a decyzja zostanie wydana w terminie nieprzekraczającym 10 dni szkolnych od daty zakończenia procesu.

18. Czym jest konferencja przedprocesowa?

Telefoniczna konferencja przedprocesowa prowadzona jest przez Biuro Procesów Administracyjnych w celu omówienia szczegółów sporu, a także w celu ustalenia wymaganego

terminu procesu. Podczas konferencji rodzic powinien być przygotowany do ustalenia dyspozycyjności swojej i swoich świadków w celu stawienia się na sprawę.

19. Co się stanie, jeżeli zechcę wycofać złożoną przeze mnie skargę w związku z należytym procesem?

Należy jak najszybciej przesłać pocztą, faksem lub doręczyć osobiście podpisane pismo, informujące o chęci wycofania skargi w związku z należytym procesem z Biura Procesów Administracyjnych; pismo takie należy przesłać także do instytucji publicznej. Pismo to może zawierać uzasadnienie wycofania skargi.

20. Nie uzyskałem odpowiedzi na wszystkie moje pytania i wątpliwości. Gdzie mogę zwrócić się o dalszą pomoc?

Najpierw należy odwołać się do dokumentu zabezpieczeń proceduralnych przekazanego przez instytucję publiczną. Pozostałe pytania mogą zostać skierowane do właściwego pracownika instytucji publicznej odpowiedzialnej za program edukacji ucznia, do Ośrodka Akcji Wsparcia dla Rodziny/Właściwego Partnera w Drodze do Sukcesu [Partners for Success or Family Support Services Center], do Biura Wsparcia dla Rodziców Departamentu Oświaty Stanu Meryland [Maryland State Department of Education's Family Support Services Office] (410-767-0267 lub 1-800-535-0182, wew. 0267) lub do Obsługi Biura Procesów Administracyjnych (410-229-4281). Można także skonsultować się z innymi organizacjami oferującymi bezpłatne lub tanie porady prawne w zakresie nauczania specjalnego (wykaz tych organizacji stanowi załącznik formularza *Wniosku o wszczęcie mediacji i skargi w związku z należytym procesem [Request for Mediation and Due Process Complaint]*).

Niniejszy dokument został opracowany i wydany przez Wydział Nauczania Specjalnego/Służb Wczesnej Interwencji, grant nr HO27A060035A, na mocy ustawy IDEA, Część B, ufundowany przez Amerykański Departament Oświaty, Biuro Nauczania Specjalnego i Usług z Zakresu Resocjalizacji. Wydział Nauczania Specjalnego/Służb Wczesnej Interwencji otrzymuje fundusze z Biura ds. Programów Nauczania Specjalnego, Biura Nauczania Specjalnego i Usług z Zakresu Resocjalizacji Amerykańskiego Departamentu Oświaty. Niniejsze informacje nie są objęte prawami autorskimi. Czytelnicy mogą kopiować i przekazywać niniejszy dokument. Prosimy jednak o zamieszczenie informacji o Wydziale Nauczania Specjalnego/Służb Wczesnej Interwencji, Departamentu Oświaty Stanu Maryland.

W kwestiach związanych z zatrudnieniem lub podczas udostępniania programów, Departament Oświaty Stanu Maryland nie dyskryminuje nikogo z uwagi na rasę, kolor skóry, płeć, wiek, pochodzenie, wyznawaną religię lub niesprawność. Wszelkie pytania związane z polityką Departamentu prosimy kierować do Oddziału Zapewnienia Prawa Słuszności i Stosowania Przepisów [Equity Assurance and Compliance Branch] (tel.: (410) 767-0433; faks: (410) 767-0431). Zgodnie z Ustawą o niepełnosprawnych [Americans with Disabilities Act (ADA)], niniejszy dokument może zostać udostępniony na wniosek w alternatywnych formatach. Prosimy o kontakt z Wydziałem Nauczania Specjalnego/Służb Wczesnej Interwencji, Departamentu Oświaty Stanu Maryland: tel.: (410) 767-0858; faks: (410) 333-1571.

Data dokumentu:10/2007